

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2000-2001

17 JANUARI 2001

**Wetsvoorstel tot instelling van
jeugdadvocaten voor minderjarigen**

AMENDEMENTEN

Nr. 25 VAN MEVROUW NYSSSENS

(Subamendement op amendement nr. 12 van de dames Taelman, Lindekens en Leduc)

Art. 2

De voorgestelde tekst vervangen als volgt:

« Wanneer de minderjarige partij is in een gerechtelijke of administratieve rechtspleging of gehoord wordt door de rechter of een administratieve overheid of door de persoon die door hen is aangewezen, moet hij worden bijgestaan door een advocaat. De minderjarige kiest vrij zijn advocaat.

Doet hij dat niet, dan wordt hem een advocaat die gespecialiseerd is in het jeugdrecht toegewezen door het bureau voor rechtsbijstand en dit op verzoek van de rechter tenzij dit verzoek vooraf reeds werd ingediend door het openbaar ministerie, de minderjarige of één van zijn ouders.

De advocaat van de minderjarige verdedigt de minderjarige en staat hem bij in alle onafhankelijkheid. Hij verleent hem juridische bijstand en is de vertolker van zijn mening. »

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-256 - 1999/2000:

Nr. 1: Wetsvoorstel van mevrouw Lindekens.

Nrs. 2 en 3: Amendementen.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2000-2001

17 JANVIER 2001

**Proposition de loi instituant
les avocats des mineurs**

AMENDEMENTS

N° 25 DE MME NYSSSENS

(Sous-amendement à l'amendement n° 12 de Mmes Taelman, Lindekens et Leduc)

Art. 2

Remplacer l'article proposé par ce qui suit:

« Lorsqu'il est partie à la cause dans une procédure judiciaire ou administrative ou qu'il y est entendu par le juge ou une autorité administrative ou la personne désignée par ceux-ci, le mineur doit être assisté par un avocat. Le mineur a le libre choix de son avocat.

À défaut, un avocat spécialisé en droit de la jeunesse lui est désigné par le bureau d'aide juridique et ce à la demande du juge, sauf si la demande a préalablement déjà été introduite par le ministère public, le mineur ou l'un de ses parents.

L'avocat du mineur défend et assiste le mineur en toute indépendance. Il lui fournit une aide juridique et exprime son opinion. »

Voir:

Documents du Sénat:

2-256 - 1999/2000:

N° 1: Proposition de loi de Mme Lindekens.

N°s 2 et 3: Amendements.

Verantwoording

Dit artikel bepaalt dat de minderjarige moet worden bijgestaan door een advocaat telkens als hij in een zaak betrokken is en daarin niet wordt bijgestaan, alsook telkens als hij gehoord wordt. Zoals het oorspronkelijk gesteld is, houdt artikel 2 in dat de minderjarige als partij kan optreden in elke procedure die rechtstreeks of onrechtstreeks met zijn belangen te maken heeft, wat betekent dat deze procedure ook tegen het belang van de minderjarige in kan gaan. Het artikel geeft voorrang aan de mogelijkheid om de advocaat vrij te kiezen, terwijl het bepaalt dat er hoe dan ook voor de noodzakelijke juridische bijstand gezorgd moet worden. Hierdoor worden de rechten van de verdediging gevrijwaard en houdt men rekening met het principe dat er een vertrouwensrelatie moet bestaan tussen de advocaat en zijn cliënt, wie deze ook moge zijn.

Het laatste lid herhaalt het principe van de onafhankelijkheid van de advocaat en van de voornaamste opdracht van de jeugdadvocaat: pleiten voor het eerbiedigen van de rechten van de minderjarige en diens standpunt verwoorden. De formulering van amendement nr. 12, «de jeugdadvocaat verdedigt [...] de belangen van de minderjarige», kan tot verwarring leiden. Men moet alle misverstanden uit de weg ruimen: de advocaat is er niet om in de plaats van het kind te denken, maar om het kind te helpen klaarheid te scheppen en om zijn mening te vertolken.

Nr. 26 VAN MEVROUW NYSSSENS

(Subamendement op amendement nr. 12)

Art. 2bis (nieuw)

Een artikel 2bis (nieuw) invoegen, luidende :

«Art. 2bis. — Wanneer de minderjarige het slachtoffer is van feiten gepleegd door de ene of de andere van zijn ouders, door zijn voogd of door enige andere persoon die geheel of gedeeltelijk de bevoegdheden van het ouderlijk gezag uitoefenen en deze personen verzuimen de rechten van de minderjarige te doen gelden naar aanleiding van feiten waarvan hij het slachtoffer is, kan de minderjarige persoonlijk in rechte optreden.

Indien de rechter die van de zaak kennisneemt, van oordeel is dat de minderjarige van minder dan veertien jaar voor het geschilpunt dat het onderwerp van de vordering vormt, niet over het vereiste onderscheidingsvermogen beschikt om zijn vorderingsrecht uit te oefenen, verzoekt hij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg een ad-hocvoogd aan te stellen die het geding zal overnemen. De zaak wordt verdaagd in afwachting van deze aanstelling.

Indien de minderjarige wegens zijn leeftijd of om enige andere reden geen vordering heeft ingesteld, stelt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg met dat doel een ad-hocvoogd aan op eenzijdig verzoek van het openbaar ministerie of enige belanghebbende persoon. Indien nodig wordt de zaak verdaagd in afwachting van deze aanstelling.

De Koning stelt een commissie aan die gemachtigd is de code van plichtenleer van de ad-hocvoogden

Justification

Cet article pose le principe que le mineur doit être obligatoirement assisté d'un avocat chaque fois qu'il est partie à la cause sans être représenté de même que chaque fois qu'il est entendu. L'article 2 tel que rédigé impliquerait que le mineur puisse être partie à la cause dans toute procédure touchant de près ou de loin à ses intérêts, ce qui peut aller à l'encontre même des intérêts du mineur. Tout en garantissant la nécessité d'une assistance juridique, l'article privilégie le libre choix de l'avocat ce qui est conforme au principe général de droit du respect des droits de la défense et à la confiance nécessaire qui doit exister entre le défenseur et son client, quel qu'il soit.

Le dernier alinéa rappelle le principe d'indépendance de l'avocat et la mission première de l'avocat de l'enfant : plaider le respect de ses droits et faire connaître son opinion. L'expression «l'avocat défend les intérêts de l'enfant» telle qu'elle est exprimée dans l'amendement n° 12 proposé peut prêter à confusion. Il convient d'éviter tout équivoque : l'avocat n'est pas là pour penser à la place de l'enfant, mais pour l'aider à discerner et faire connaître sa pensée.

N° 26 DE MME NYSSSENS

(Sous-amendement à l'amendement n° 12)

Art. 2bis (nouveau)

Insérer un article 2bis nouveau, rédigé comme suit :

«Art. 2bis. — Lorsque le mineur est victime de faits commis par l'un ou l'autre de ses parents, par son tuteur, ou par toute autre personne qui exerce, en tout ou en partie, les attributs de l'autorité parentale et que ces personnes négligent de faire valoir les droits du mineur suite à des faits dont il est victime, le mineur peut agir personnellement en justice.

Si le juge qui connaît de l'affaire estime que le mineur de moins de quatorze ans n'a pas le discernement nécessaire sur la question qui fait l'objet de l'action pour exercer son droit d'action, il demande au président du tribunal de première instance de désigner un tuteur ad hoc qui reprendra l'instance. L'affaire est remise dans l'attente de cette désignation.

Si en raison de son âge ou pour toutes autres raisons, le mineur n'introduit pas l'action, le président du tribunal de première instance désigne à cette fin un tuteur ad hoc sur requête unilatérale du ministère public ou de toute personne intéressée. Au besoin, l'affaire est remise dans l'attente de cette désignation.

Le Roi désigne une commission habilitée à rédiger le code de déontologie des tuteurs ad hoc désignés

voor minderjarigen op te stellen. Deze code wordt bij koninklijk besluit aangenomen.»

Verantwoording

Men moet goed het onderscheid maken tussen de advocaat van de minderjarige en de *ad-hoc*voogd die het ouderlijk gezag uitoefent. Door van de advocaat van de minderjarige een *ad-hoc*voogd te maken, ontnemt men de minderjarige ook het voordeel van een advocaat en vervangt men deze door iemand die een gezagsfunctie uitoefent. De opdracht van de *ad-hoc*voogd bestaat er immers niet in de mening van de minderjarige te vertolken, maar wel in het belang van het kind het ouderlijk gezag uit te oefenen. Hoewel deze opdrachten niet altijd onverenigbaar zijn, zijn zij ook niet altijd goed te combineren, zoals een kind het niet altijd eens is met zijn ouders zonder daarom het tegenovergestelde standpunt aan te hangen.

Men kan niet zonder belangenvermenging tegelijkertijd de rol op zich nemen van vervangende ouderlijke gezagsdrager en van advocaat van het kind: men kan niet en ouder en kind samen zijn.

Deze tekst is gebaseerd op artikel 37 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 4 maart 1991 inzake hulpverlening aan de jeugd en maakt het mogelijk de systemen in overeenstemming te brengen. Ook in het besluit van de Vlaamse executieve tot coördinatie van de decreten inzake bijzondere jeugdbijstand en in het decreet over de jeugdbijstand van de Duitstalige gemeenschap van 20 maart 1995 wordt de leeftijd van 14 jaar vooropgesteld als de leeftijd waarop de minderjarige bepaalde verantwoordelijkheden krijgt.

De 14 jaar oude minderjarige krijgt dus vorderingsrecht indien de ouders niet in zijn naam vorderen of belangen hebben die strijdig zijn met deze van de minderjarige. Het is pas wanneer de minderjarige zelf niet vordert, dat het parket of een andere belanghebbende persoon (een grootouder, een verwant, ...) kan vragen dat er een *ad-hoc*voogd wordt aangesteld om het geding over te nemen (tweede lid). Het is de taak van deze laatste om dit te doen met het belang van de minderjarige in gedachten, na hem gehoord te hebben en rekening houdend met zijn wensen, in het bijzonder wanneer zijn beslissing om zijn vorderingsrecht niet uit te oefenen een vrije en doordachte keuze van zijn kant is.

Ook de minderjarige jonger dan 14 krijgt vorderingsrecht. Indien de rechter echter oordeelt dat het kind niet over het nodige onderscheidingsvermogen beschikt — niet zozeer in de algemene zin (waarom anders een onderscheid maken met de volwassenen) maar wel wat het onderwerp van het geschil betreft — kan hij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg vragen om een *ad-hoc*voogd aan te stellen om het geding over te nemen. Er zijn verschillende redenen waarom deze mogelijkheid moet bestaan onder meer omdat een minderjarige in een geschil kan betrokken raken zonder veel kans op succes. De aangestelde *ad-hoc*voogd kan in geval van mislukking de rol van «katalysator» op zich nemen, zodat de minderjarige hier minder onder gebukt gaat: de schuld ligt dan bij de *ad-hoc*voogd en niet bij de minderjarige zelf.

Voor kinderen jonger dan 14 moet ook rekening worden gehouden met het geval waarin zij niet zelf vorderen, of het tegen hun belang ingaat om te vorderen. Het tweede lid bepaalt de voorwaarden volgens welke een *ad-hoc*voogd kan worden aangesteld.

Men moet bepalen dat de zaak kan worden uitgesteld om de aanstelling te kunnen uitvoeren, zodat men zich kan verweren tegen het argument van het Gerechtelijk Wetboek volgens hetwelk de hervatting van geding de procedure niet mag vertragen.

Het is voorts ook nodig om voor de *ad-hoc*voogden een code van plichtenleer op te stellen, naar het voorbeeld van de code voor de jeugdhulp van de Franse Gemeenschap, om herkenningpunten en referenties te geven. Deze code wordt opgesteld door een

pour des mineurs. Ce code est adopté par arrêté royal.»

Justification

Il faut bien distinguer l'avocat du mineur du tuteur *ad hoc* qui exerce l'autorité parentale. Faire de l'avocat du mineur son tuteur *ad hoc*, revient à faire perdre au mineur le bénéfice de l'assistance d'un avocat pour le remplacer par une autorité. En effet, le tuteur *ad hoc* n'a pas pour fonction d'exprimer l'opinion du mineur, mais d'exercer les droits de l'autorité parentale dans l'intérêt de l'enfant. Si parfois ces deux missions ne sont pas incompatibles, elles ne s'harmonisent cependant pas toujours, tout comme un enfant n'est pas toujours d'accord avec ses parents sans cependant toujours être d'un avis contraire.

On ne peut, sans risque de conflit d'intérêts, à la fois exercer une fonction de substitut de l'autorité parentale et de défenseur de l'enfant: on ne peut être à la fois le parent et l'enfant.

Ce texte s'inspire de l'article 37 du décret de la Communauté française du 4 mars 1991 relatif à l'aide à la jeunesse et permet d'introduire une cohérence entre les systèmes. L'âge de 14 ans est également retenu comme âge de «minorité responsable» par l'arrêté de l'exécutif de la Communauté flamande du 4 avril 1990 portant coordination des décrets relatifs à l'assistance spéciale à la jeunesse et le décret du 20 mars 1995 de la Communauté germanophone concernant l'aide à la jeunesse.

Le mineur de 14 ans se voit donc reconnaître un droit d'action si ses parents négligent d'agir en son nom ou s'ils ont des intérêts contraires à lui. Ce n'est que s'il n'agit pas de lui-même que le parquet ou toute personne intéressée (un grand-parent, un proche, etc.) peut demander la désignation d'un tuteur *ad hoc* pour conduire le procès (alinéa 2). Il appartient à ce dernier de le faire dans le meilleur intérêt du mineur, après l'avoir écouté et pris en considération sa volonté spécialement si son attitude de ne pas agir relève d'une décision libre et éclairée de sa part.

Le mineur de moins de 14 ans se voit également reconnaître un droit d'action. Néanmoins, si le juge estime que l'enfant ne jouit pas du discernement, non pas général (sinon pourquoi le distinguer de l'adulte), mais sur la question qui fait l'objet de l'action, il peut demander au président du tribunal de première instance de désigner un tuteur *ad hoc* pour conduire le procès. Cette faculté est nécessaire pour plusieurs raisons parmi lesquelles on peut relever le cas où un mineur s'engage dans une procédure sans beaucoup de chances de succès. Le tuteur *ad hoc* désigné exercera ainsi une fonction de catalyseur de l'échec, déchargeant le mineur de ce poids: ce sera la faute du tuteur *ad hoc*, et non celle de l'enfant.

Pour les enfants de moins de 14 ans, il faut également prévoir l'hypothèse où ils n'agissent pas eux-mêmes et où, en apparence, cela s'avère contraire à leur intérêt. L'alinéa 2 prévoit les modalités selon lesquelles un tuteur *ad hoc* peut être désigné.

Il faut prévoir que l'affaire est remise pour les besoins de la désignation afin de rencontrer l'argument qui s'appuierait sur le Code judiciaire pour faire valoir que la reprise d'instance ne peut porter aucun retard à la procédure.

Enfin, il est nécessaire d'établir un code de déontologie pour les tuteurs *ad hoc*, à l'instar du code de déontologie de l'aide à la jeunesse de la Communauté française, de manière à guider ceux-ci dans leur mission en offrant des repères et des références. Il est

door de Koning aangestelde commissie en wordt bij koninklijk besluit aangenomen.

Nr. 27 VAN MEVROUW NYSSSENS

(Subsidiair amendement op amendement nr. 26)

Art. 2bis (nieuw)

Een artikel 2bis (nieuw) invoegen, luidende :

«Art. 2bis. — Wanneer de minderjarige het slachtoffer is van feiten gepleegd door de ene of de andere van zijn ouders, door zijn voogd of door enige andere persoon die geheel of gedeeltelijk de bevoegdheden van het ouderlijk gezag uitoefenen, of deze personen verzuimen de rechten van de minderjarige te doen gelden naar aanleiding van feiten waarvan hij het slachtoffer is, stelt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg een ad-hocvoogd aan op verzoek van de rechter die met de zaak belast is, of op eenzijdig verzoek van het openbaar ministerie, van de minderjarige of van zijn advocaat, of van enige belanghebbende persoon.

De Koning stelt een commissie aan om de code van plichtenleer van de ad-hocvoogden voor minderjarigen op te stellen. Deze code wordt bij koninklijk besluit aangenomen.»

Verantwoording

Amendement nr. 12 wordt gewijzigd in de zin dat geen verordingsrecht wordt toegekend aan de minderjarige.

Nr. 28 VAN MEVROUW NYSSSENS

(Subamendement op amendement nr. 13 van de dames Taelman en Leduc)

Art. 4

Het voorgestelde artikel 4 vervangen als volgt :

«Art. 4. — De werkingskosten van de jeugdpermanenties en de opleiding die ze organiseren, vallen ten laste van het Rijk.

De vergoedingen en kosten verbonden aan de bijstand van een minderjarige door een advocaat vallen ten laste van het Rijk, onafhankelijk van het feit of de advocaat vrij door de minderjarige werd gekozen dan wel ambtshalve aangesteld, behalve indien de minderjarige een rechtsbijstandsverzekering geniet.

De Koning bepaalt de werkingskosten van de jeugdpermanenties, het bedrag dat voor de opleiding wordt toegekend, alsook de vergoedingen en kosten die verbonden zijn aan de bijstand van een minderjarige door een advocaat.

établi par une commission désignée par le Roi et adopté par arrêté royal.

N° 27 DE MME NYSSSENS

(Amendement subsidiaire à l'amendement n° 26)

Art. 2bis (nouveau)

Insérer un article 2bis (nouveau), rédigé comme suit :

«Art. 2bis. — Lorsque le mineur est victime de faits commis par l'un ou l'autre de ses parents, par son tuteur ou par toute personne qui exerce, en tout ou en partie, les attributs de l'autorité parentale, ou que ces personnes négligent de faire valoir les droits du mineur suite à des faits dont il est victime, le président du tribunal de première instance désigne un tuteur ad hoc à la demande du juge saisi ou sur requête unilatérale du ministère public, du mineur ou de son avocat, ou de toute personne intéressée.

Une commission est désignée par le Roi pour rédiger le code de déontologie des tuteurs ad hoc désignés pour des mineurs. Ce code est adopté par un arrêté royal.»

Justification

Il s'agit d'une adaptation de l'amendement n° 12 dans la mesure où on ne veut pas reconnaître un droit d'action au mineur.

N° 28 DE MME NYSSSENS

(Sous-amendement à l'amendement n° 13 de Mmes Taelman et Leduc)

Art. 4

Remplacer l'article proposé par ce qui suit :

«Art. 4. — Les frais de fonctionnement des permanences jeunesse et les formations organisées par celles-ci sont à charge du budget de l'État.

Les indemnités et frais liés à l'assistance d'un mineur par un avocat sont à charge de l'État, que l'avocat ait été librement choisi par le mineur ou commis d'office, sauf si le mineur bénéficie de l'intervention d'une assurance défense en justice.

Le Roi détermine les frais de fonctionnement des permanences jeunesse, le montant octroyé pour les formations, ainsi que les indemnités et frais liés à l'assistance d'un mineur par un avocat.

Die vergoedingen en kosten kunnen door de Staat worden verhaald op personen die voor de minderjarige onderhoudsplichtig zijn, in verhouding tot hun middelen. »

Verantwoording

De kwestie van de middelen is essentieel. Idealiter moeten de concrete middelen in de wet worden vastgesteld.

Vooraf moet worden onderzocht hoeveel de werking van de jeugdpermanenties en de organisatie van de opleidingen gaan kosten.

Ook moet worden nagegaan hoeveel de bijstand die een advocaat een minderjarige biedt in de praktijk kost, zodat men kan beoordelen of de huidige vergoedingen voor rechtsbijstand volstaan opdat een advocaat van de verdediging van minderjarigen kan leven, wat ten slotte de prijs is van de specialisering.

Misschien moet het verzekeringsrecht worden aangepast. Zo kan men denken aan een verplichte verzekering inzake «rechtsverdediging» voor kinderen. Dat zou tenminste een concrete stap zijn naar de erkenning van de rechten van het kind.

Voor de berekening van het gedeelte van de kosten dat kan worden verhaald op de personen die voor de minderjarige onderhoudsplichtig zijn, kan men zich inspireren op de berekening van de maatschappelijke steun uit de wet van 1976 betreffende de OCMW's of op de wet betreffende de juridische bijstand.

Nr. 29 VAN MEVROUW NYSSSENS

(Subamendement op het amendement nr. 14 van de dames Taelman, Lindekens en Leduc)

Art. 3

Het voorgestelde artikel 3 vervangen als volgt :

«Art. 3. — Bij elke balie wordt een jeugdpermanentie ingesteld, samengesteld uit advocaten gespecialiseerd in de rechten van de jeugd.

De advocaten die ambtshalve zijn aangesteld op grond van artikel 2, moeten worden gekozen uit die permanentie.

De minderjarige behoudt echter de mogelijkheid om een advocaat te kiezen die er niet ingeschreven is.

De balie organiseert een permanente opleiding in de rechten van de jeugd.

Deze opleiding moet de kennis van interne en internationale rechten van de jeugd versterken.

Ze moet eveneens de advocaten de nodige kennis bijbrengen op het vlak van kinderen en jeugd, inzake communicatie, psychologie, sociologie en pedagogie.

Iedere advocaat die lid is van een jeugdpermanentie moet aan die permanente opleiding deelnemen volgens de regels die de balie bepaalt. »

L'État peut récupérer le montant de ces indemnités et frais auprès des personnes débitrices d'aliments à l'égard du mineur, en proportion de leurs moyens. »

Justification

La question des moyens est essentielle. Idéalement, il serait nécessaire que les moyens concrets soient déterminés par la loi.

Il serait également nécessaire de préalablement faire une étude sur ce que peuvent coûter le fonctionnement d'une permanence jeunesse et l'organisation de la formation.

De même, il serait utile de vérifier quel est le coût réel de l'intervention d'un avocat aux côtés d'un mineur pour vérifier si les indemnités d'aide légale actuelles suffisent pour permettre à des avocats de vivre de la défense des mineurs, ce qui est le prix de la spécialisation.

Une adaptation du droit des assurances serait peut-être opportune. Ne peut-on, par exemple, envisager une assurance «défense en justice» obligatoire pour les enfants? Voilà une avancée concrète dans la reconnaissance des droits de l'enfant.

Les proportions de la récupération auprès des débiteurs d'aliments pourraient s'inspirer des proportions retenues dans la loi de 1976 sur les CPAS en matière d'aide sociale ou dans la loi relative à l'aide légale.

N° 29 DE MME NYSSSENS

(Sous-amendement à l'amendement n° 14 de Mmes Taelman, Lindekens et Leduc)

Art. 3

Remplacer l'article 3 proposé par ce qui suit :

«Art. 3. — Il est institué au sein de chaque barreau une permanence jeunesse composée d'avocats spécialisés en droit de la jeunesse.

Les avocats commis d'office en vertu de l'article 2 sont nécessairement choisis au sein de cette permanence.

Néanmoins, le mineur conserve la possibilité de faire le choix d'un avocat qui n'y est pas inscrit.

Le barreau organise une formation continuée en droit de la jeunesse.

Cette formation est de nature à renforcer les connaissances en droit interne et international de la jeunesse.

Elle doit également fournir aux avocats les connaissances nécessaires, dans le domaine de l'enfance, de la jeunesse, en matière de communication, de psychologie, de sociologie et de pédagogie.

Tout avocat membre d'une permanence jeunesse doit participer à cette formation permanente selon les modalités décidées par le barreau. »

Clotilde NYSSSENS.

Nr. 30 VAN MEVROUW LINDEKENS C.S.

N° 30 DE MME LINDEKENS ET CONSORTS

Art. 2

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 2. — § 1. Onverminderd de juridische bijstand voorzien in andere wetten of decreten, wordt de minderjarige in elke gerechtelijke of administratieve rechtspleging waarin hij partij is of waarin de wet hem een autonome rechtsingang verleent en in elke stand van het geding, bijgestaan door een jeugdadvocaat, behalve als blijkt dat hij hiervan uitdrukkelijk heeft afgezien of wanneer hij, gelet op de aard van het geschil, een andere advocaat kiest.

Wanneer hij geen advocaat heeft, wordt er hem ambtshalve een toegewezen door de stafhouder van de balie of door het bureau voor juridische bijstand overeenkomstig artikel 508/21 van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 2. In elke gerechtelijke of administratieve rechtspleging die hem betreft of aanbelangt, kan de minderjarige, op zijn eenvoudig schriftelijk verzoek, bijgestaan worden door een jeugdadvocaat die hem ambtshalve wordt toegewezen door de stafhouder van de balie of door het bureau voor juridische bijstand overeenkomstig artikel 508/21 van het Gerechtelijk Wetboek.

Dit kan ook op verzoek van zijn ouders of de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen, van het openbaar ministerie of van de voorzitter, behalve als blijkt dat hij hiervan uitdrukkelijk heeft afgezien of wanneer hij, gelet op de aard van het geschil, een andere advocaat kiest.

§ 3. De rechter kan de advocaat machtigen zich burgerlijke partij te stellen in naam van de minderjarige die het slachtoffer is van een misdrijf gepleegd door zijn ouders of de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen of door een derde als zijn ouders of de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen in gebreke blijven voor de rechten van het kind op te komen. De jeugdadvocaat wordt meteen aangesteld als ad-hocvoogd met het oog op het instellen van de burgerlijke vorderingen, zo daartoe grond bestaat.

§ 4. De jeugdadvocaat verdedigt op onafhankelijke wijze de belangen van de minderjarige, verleent hem juridische bijstand en is de vertolker van zijn mening.»

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art. 2. — § 1er. Sans préjudice de l'aide juridique prévue dans d'autres lois ou décrets, le mineur est assisté, dans toute procédure judiciaire ou administrative à laquelle il est partie ou dans laquelle la loi lui donne un accès autonome devant les tribunaux, et en tout état de cause, par un avocat des mineurs, sauf s'il s'avère qu'il y a renoncé expressément ou lorsqu'il choisit un autre avocat en raison de la nature du litige.

Lorsqu'il n'a pas d'avocat, il lui en est commis un d'office par le bâtonnier du barreau ou par le bureau d'aide juridique, conformément à l'article 508/21 du Code judiciaire.

§ 2. Dans toute procédure judiciaire ou administrative le concernant ou touchant à son intérêt, le mineur peut, sur simple requête écrite, être assisté par un avocat des mineurs qui lui est commis d'office par le bâtonnier du barreau ou par le bureau d'aide juridique, conformément à l'article 508/12 du Code judiciaire.

Il peut en être de même à la requête de ses parents ou des personnes qui exercent l'autorité parentale, du ministère public ou du président, sauf s'il s'avère qu'il y a expressément renoncé ou lorsqu'il choisit un autre avocat en raison de la nature du litige.

§ 3. Le juge peut autoriser l'avocat des mineurs à se constituer partie civile au nom du mineur qui est victime d'une infraction commise par ses parents ou par les personnes exerçant l'autorité parentale, ou par un tiers si ses parents ou les personnes exerçant l'autorité parentale manquent de défendre ses droits. L'avocat des mineurs est désigné d'emblée comme tuteur ad hoc en vue d'intenter des actions civiles s'il y a lieu.

§ 4. L'avocat des mineurs défend de manière indépendante les intérêts du mineur, lui fournit une aide juridique et exprime les opinions de celui-ci.»

Nr. 31 VAN MEVROUW LINDEKENS C.S.

Art. 3

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 3. — Om als jeugdadvocaat te kunnen optreden moet de advocaat het bewijs leveren van :

1° een grondige kennis van de wetten en decreten inzake jeugdbescherming en jeugdhulpverlening, van het Verdrag inzake de rechten van het kind en van andere internationale verdragen en aanbevelingen die op jongeren betrekking hebben;

2° de bekwaamheid om met kinderen op hun niveau te praten, een vertrouwelijke omgang met hen te hebben en hun belangen te behartigen;

3° de permanente opleiding op het vlak van het jeugdrecht, en vorming op het vlak van de ontwikkelingspsychologie, de sociologie, de pedagogie en de rechten van kinderen;

De Belgische Nationale Orde van advocaten stelt vast op welke wijze dit bewijs moet geleverd worden. »

Nr. 32 VAN MEVROUW LINDEKENS C.S.

Art. 3bis (nieuw)

Een artikel 3bis invoegen, luidende :

«Art. 3bis. — In elk gerechtelijk arrondissement wordt door de balie een jeugdadvocatenpermanentie ingericht, waarvan de financiering wordt geregeld door de Koning. »

Kathy LINDEKENS.
Marie-José LALOY.
Sabine de BETHUNE.
Martine Taelman.
Meryem KAÇAR.
Nathalie de T' SERCLAES.
Josy DUBIÉ.

Nr. 33 VAN MEVROUW LINDEKENS C.S.

Art. 4

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 4. — De vergoedingen en kosten verbonden aan de juridische bijstand door en de opleiding van een jeugdadvocaat vallen ten laste van het Rijk.

De vergoedingen en kosten verbonden aan de juridische bijstand, bepaald overeenkomstig de artikelen 508/5 en 508/13 van het Gerechtelijk Wetboek,

N° 31 DE MME LINDEKENS ET CONSORTS

Art. 3

Remplacer cet article comme suit :

«Art. 3. — Pour pouvoir agir en qualité d'avocat des mineurs, l'avocat doit justifier :

1° d'une connaissance approfondie des lois et décrets relatifs à la protection de la jeunesse et à l'aide à la jeunesse, de la Convention relative aux droits de l'enfant et des autres conventions et recommandations internationales ayant trait aux jeunes;

2° de son aptitude à parler aux enfants en se mettant à leur niveau, à entretenir avec eux une relation de confiance et à défendre leurs intérêts;

3° d'une formation permanente dans le domaine du droit de la jeunesse ainsi que d'une formation dans le domaine de la psychologie du développement, de la sociologie, de la pédagogie et des droits de l'enfant.

L'Ordre national des avocats de Belgique détermine la manière dont cette preuve doit être apportée. »

N° 32 DE MME LINDEKENS ET CONSORTS

Art. 3bis (nouveau)

Insérer un article 3bis (nouveau) rédigé comme suit :

«Art. 3bis. — Le barreau organise, dans chaque arrondissement judiciaire, une permanence d'avocats des mineurs dont le financement est réglé par le Roi. »

N° 33 DE MME LINDEKENS ET CONSORTS

Art. 4

Remplacer cet article comme suit :

«Art. 4. — Les indemnités et les frais liés à l'aide juridique offerte par un avocat des mineurs ainsi qu'à la formation de celui-ci sont à la charge de l'État.

Les indemnités et les frais liés à l'aide juridique, déterminés conformément aux articles 508/5 et 508/13 du Code judiciaire, peuvent être récupérés par

kunnen door de Schatkist verhaald worden op de personen die voor de minderjarige onderhoudsplichtig zijn, en dit in verhouding met hun middelen, of op elke rechtsbijstandsverzekering, die voornoemde vergoedingen en kosten ten laste neemt.

De beslechting van een geschil betreffende de bedragen van de vergoedingen en kosten brengt geen vertraging mee in de behandeling van de andere rechtsplegingen.

Kathy LINDEKENS.
Marie-José LALOY.
Sabine de BETHUNE.
Martine TAEĻMAN.
Meryem KAÇAR.
Nathalie de T' SERCLAES.
Josy DUBIÉ.

Nr. 34 VAN MEVROUW **LINDEKENS C.S.**

Art. 5

Dit artikel aanvullen met de woorden « en uiterlijk op 1 september 2002 ».

Kathy LINDEKENS.
Marie-José LALOY.
Sabine de BETHUNE.
Nathalie de T' SERCLAES.
Josy DUBIÉ.
Meryem KAÇAR.
Martine TAEĻMAN.

le Trésor auprès des personnes ayant un devoir d'entretien envers le mineur, et ce, proportionnellement à leurs ressources, ou à charge de toute assurance de l'assistance juridique couvrant les indemnités et frais précités.

Le règlement d'un litige concernant les montants des indemnités et des frais n'entraîne aucun retard dans le traitement des autres procédures.»

Nº 34 DE MME **LINDEKENS ET CONSORTS**

Art. 5

Compléter cet article par les mots « et au plus tard le 1er septembre 2002 ».